

MOTTO: URBAN CANVAS

VESTBANENTOMTEN

Prosjektet har sitt utgangspunkt i den komplekse urbane kontekst på Vestbaneområdet. Området er karakterisert ved en akkumulasjon av landskapelig og infrastrukturelle problemer, som avskjærer havnefronten ved Aker Brygge fra resten av byen. Selve tomten er ikke tilgjengelig fra de omkringliggende byområder og oppleves til tross for sin sentrale plassering som en bakside i byen. Tomten fremstår i dag som et void, et tomrom i byen som venter på å bli inntatt. Er det mulig å skape et levende og attraktivt urbant miljø i denne konteksten? Er det mulig å håndtere alle disse komplekse urbane lag, byens motsetninger og programmer? Og dette i form av et internasjonalt kunsthussom samler den norske nasjonale kunst.

THE GREAT OUTDOOR

Prosjektet tar utgangspunkt i de urbane ulempene og gjør dem til prosjektets fordel: I stedet for å utfylle hele tomten med bygninger ønsker vi å bevare stedets karakter som et urbant void. Vestbanetomtens forskjellige nivåer (fra +2.0m til +9.5m) bindes sammen av én sammenhengende urban flate, en ny offentlig plass i byen. Med dette forbindes alle retninger i byen i et grandios byrom – the Great Outdoor - som binder byen sammen på tvers av tomten i en landskapelig kobling mellom den sentrale by og fjorden. Samtidig fungerer byens nye plass som museets lobby og vil i fremtiden danne ramme for en lang rekke offentlige kunstutstillinger, events og rekreative aktiviteter i Oslos nye kulturelle byrom.

OSLOS KULTURELLE SKYLINE

De forskjellige kunstsamlinger og arkiver samles i ét kompakt kubisk volum på flaten for å skape maksimal plass til det offentlige byrom. Hermed oppstår et arkitektonisk monument – et nytt nasjonalt kjennemerke i Oslo. Det nye museumet kommer alene i kraft av sin skala og plassering til å inngå i Oslos kulturelle skyline sammen med Oslo Rådhus, Operaen og de fremtidige bygg som Deichmannske og Munch museet. Etableringen av det nye NasjonalMuseumet vil således innskrive seg i byens strategi, å samle byens kulturinsusjoner langs Oslofjorden som en serie av markante offentlige bygninger med byen og fjellet som bakgrunn.

STILFERDIG MONUMENTAL

Det kubiske volumet med sine lukkede, ensartede fasader fremstår med en stillferdig monumentalitet, som et blankt lerret i det nye offentlige byrom. Det "stille" bygningsuttrykket skaper et nåtidig estetisk slektskap med rådhusets arkitektur med røtter i klassisisme – en særlig skandinavisk tidsløshet. Det indre liv i museet avslører seg ikke. Tvertimot skaper bygningen sammen med den åpne urbane flaten et pauserom i byen, hvor de nøytrale fasader innbyr til kunstens utfoldelse og fortolkning. Vi ser NasjonalMuseumet som et urbant atrium, et frirom dedikert til kunsten i det offentlige rom.

Med plassering ved den vestlige side av Pipervika avslutter NasjonalMuseumet det maritime byrom innrammet av Akershus Festning, Rådhuset og Aker Brygge. Den nye byplass fullender den offentlige promenaden langs vannet, men tilbyr en annerledes opplevelse enn den representative og kommersielle kultur. Plassen er befridd for byens normale virvar av bilder og tegn, og vil fungere som et interface mellom byens og kunstens verden.

ARKITEKTONISK KONSEPT

Det arkitektoniske konsept for NasjonalMuseumet bygger på sammenstillingen av den åpne urbane flate - det offentlige byliv, og det lukkede kubiske volum - kunstens magiske verden.

DEN URBANE FLATE

Den urbane flate opptar forskjellige bevegelsesretninger i byen og skaper en rekke nye forbindelser på tvers av tomten.

På den skrånende landskapelige flate integreres de forskjellige utendørs funksjoner som skulpturparker og uteserveringsområde som vannrette platåer i den urbane flates gjevnt stigende terreng. Plassen vil i kraft av de terrengmessige forskjeller ha utsikt over Pipervika, til Rådhuset og Akershus Festning, og vil forskjellige steder danne særlige områder med sitteplasser og trappeanlegg.

De historiske bygningene på området (Hovedstasjonsbygningen og Lokalstasjonsbygningen) har stor arkitektonisk og kulturhistorisk verdi og huser bl.a. Nobels Fredssenter. De rikt dekorerte monumentalbygningene bevares som en aktiv del av prosjektet, og kobles sammen med NasjonalMuseumet som skulpturelle elementer på den urbane flaten. Baksiden av de historiske bygningene åpnes opp mot plassen og danner en naturlig ankomstplass til museet. NasjonalMuseumet hviler på plassens skrånende terreng og danner en naturlig inngang hvor høydeforskjellen er størst ved ankomstplassen. Ankomstområdet med Taxi og Drop-off zone er plassert fra den omdannede og trafikregulerte Dronning Mauds gate.

Den åpne lobby inneholder museets publikumsfunksjoner, informasjon, lounge- og caféarealer og museumsbutikk i direkte tilknytning til plassens skulpturparker, uteserverings- og oppholdsområder. Fra lobbyen er det direkte visuell forbindelse til de temporære utstillingene i underetasjen og til formidlingsetasjen over.

DET KUBISKE VOLUM

Det lukkede museums volum er plassert midt på den urbane flate, orientert nord-syd som en arkitektonisk skulptur i byen, hvilende direkte på flatens helling. Her plasseres alle kunstbaserte funksjoner, formidling, magasiner og utstillingssaler, i en vertikal stabling av funksjoner.

Sammenslåingen av de tre museer (Nasjonalgalleriet, Museet for samtidskunst og Kunsthindustrimuseumet) synes som et grunnleggende paradoks: De ulike samlingene har vidt forskjellige krav til formidling, scenografi og fleksibilitet, og skal kunne fungere uavhengig av de øvrige aktiviteter i bygningen. Er det mulig at disse funksjoner kan eksistere samtidig og likevel?

Som en direkte konsekvens av programmets paradoks er kunsten organisert som en vekselvirkning mellom kompakte rom til magasiner, og åpne, fleksible etasjer til utstilling av de forskjellige samlinger. Med de store utstillingsområder oppnås de optimale, frie rammer for formidlingen og opplevelse av den enkelte kunstsamling, som kan iscenesettes uavhengig av de øvrige aktiviteter i museet. Det er således skapt muligheter for en variasjon av romlige situasjoner, fra små intime romforløp til store landskaper av kunst – the Great Indoor. Det er vår grunnleggende intensjon med prosjektet å skape en åpen arkitektonisk ramme for kunstens frie inntakelse av rommet.

I de kompakte etasjene mellom de forskjellige utstillingsområdene plasseres kunstmagasiner som en rekke temporære "åpne arkiver". Disse serviceområdene kan etter behov dras inn som en del av utstillinger eller helt omdannes til fremtidige publikums- og utstillingsformål.